

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-03533-023
Otsuse kuupäev	26. juuli 2021
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Liisa Elmet, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	PINSKOM EESTI OÜ, 14287815
Tarbija nõue	Tasu tagastamine ja viivitusintresside maksmine.
Asja läbivaatamise aeg	8. juuli 2021

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid lepingu, millega kaupleja võttis enesele kohustuse koostada eskiisprojekt majale, mis sobiks tarbija krundile ja vastaks tarbija soovidele ning tarbija kohustus töö eest tasuma.

Pooled vahetasid töö käigus korduvalt e-kirju ja täpsustasid asjaolusid. Kaupleja esitas tarbijale 2 arvet, mille tarbija 6.oktoobri 2020 ja 30.novembri 2020 maksekorraldustega tasus. Kaupleja saatis 27.novembril 2020 eskiisprojekti tarbijale, mille tarbija 29.novembril 2020 allkirjastas. Kaupleja esitas tarbijale ehituspakkumise, mille hinnas pooled kokkuleppele ei jõudnud.

Tarbija väidab, et on kauplejaga sidevahendi abil sõlmitud lepingust taganenud ning nõuab raha tagastamist. Tarbija leiab, et kaupleja ehituspakkumine ületas oluliselt tarbija ootusi ehitusmaksumuse osas. Kokkuleppe kohaselt pidanuks kaupleja projekteerimisel kinni pidama läbiräägitud ehitusmaksumusest. Tarbija väidab, et kaupleja jättis enne lepingu sõlmimist tarbijale olulise teabe andmata, millest tuleneb tarbija õigus taganeda lepingust 12 kuu jooksul.

Tarbija on seisukohal, et ta on lepingust õiguspäraselt taganenud ning nõuab kauplejalt 3 360,00 euro tagastamist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on seisukohal, et sidevahendi abil sõlmitava lepingu regulatsioon lepingule ei kohaldu. Pooled vahetasid e-kirju ja kohtusid lepingu sõlmimise eesmärgil 2.oktoobril 2020, kus saavutati ka kokkulepe. Töö valmis tarbija soovide alusel, st eskiisprojekt vastab tarbija esitatud konkreetsetele soovidele ja vajadustele. Tarbija on töö vastu võtnud ja heaks kiitnud. Hilisemalt hakkas tarbija otsima põhjuseid, et tasu maksmise kohustusest vabaneda.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb töövõtulepingul. VÕS § 635 järgi kohustub töövõtja töövõtulepinguga valmistama või muutma asja või saavutama teenuse osutamisega muu kokkulepitud tulemuse (töö), tellija aga maksma selle eest kokkulepitud tasu. Kaupleja on teinud töö oma majandustegevuses; seega on sõlmitud lepingu puhul tegemist tarbijatöövõtulepinguga VÕS § 635 lg 4 tähenduses.

Esmalt hindab komisjon poolte väiteid lepingueelsete läbirääkimiste ja lepingu sõlmimise kohta, seejärel töö vastavust lepingu tingimustele ning lõpuks tarbija õigust nõuda kauplejale üleantud tasu tagastamist.

Tarbija väidab, et leping on sõlmitud sidevahendite abil, jättes siiski välja toomata, milliste konkreetsete tahteavalduste vahetamisega tuleb leping sõlmituks lugeda. Kaupleja on seisukohal, et leping sõlmiti suuliselt; põhitingimustes jõuti kokkuleppele 2.oktoobri 2020 kohtumisel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 52 järgi loetakse sidevahendi abil sõlmitud lepinguks sellist ettevõtja ja tarbija vahelist lepingut, mis vastab samaaegselt kolmele tunnusele, so 1) leping sõlmitakse selliste lepingute sõlmimiseks kasutatavas turustus- või teenindussüsteemis; 2) ettevõtja ja tarbija ei viibi lepingu sõlmimisel ühel ajal koos samas kohas ja 3) lepingupoolte tahteavaldused lepingu sõlmimiseks, sealhulgas tarbija tahteavaldus võtta endale lepingulised kohustused, edastatakse eranditult üksnes sidevahendi abil.

Komisjoni arvates ei ole kõnealusel juhul kõik seaduses nõutavad eeldused täidetud. Komisjonile ei ole esitatud mingeid tõendeid selles, et leping oleks sõlmitud kaupleja poolt selliste lepingute sõlmimiseks kasutatavas turustus- või teenindussüsteemis. Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 3 järgi tõlgendatakse seaduse sätet koos teiste sätetega, lähtudes seaduse sõnastusest, mõttest ja eesmärgist.

Osundatud seaduse eelnõu selgituskirja järgi tuleb turustus- või teenindussüsteemi kasutamise all mõista olukorda, kus ettevõtja tööprotsessid ja sisemine töökorraldus võimaldavad regulaarselt kauglepingute sõlmimist, mida toetab sellekohane organisatsiooniline ülesehitus, personal, tehnilised võimalused jms. Toodete ja teenuste pakkumine sidevahendi abil on osa ettevõtja turundusstrateegiast ja lepingu sõlmimine sidevahendi abil ei ole juhuslik. Selline lepingute sõlmimise viis peaks olema ettevõtja tegevusele omane st, et kaupleja on ise enda tegevuse niimoodi kujundanud, et üheks tüüpitingimustel sõlmitavate lepingute sõlmimise kanaliks on üksnes meilivahetus.

Komisjonile ei ole esitatud tõendeid, millest saaks järeldada kauplejal sellise kauplemisviisi toimimist. Kaupleja ei ole pakkunud tarbijale tüüplepingut, lepinguni jõudmise platvormi kasutamise ja/või väljatöötatud tööprotsessi kohta puuduvad mistahes tõendid. Ehitise projekteerimiseks sõlmitava lepingu olemusest on ilmne, et valmiva töö tulemus on olulisel määral seotud tellija juhustega. Kirjavahetusest nähtub, et tellija juhistel oli töö protsessis ja tulemuse kujundamisel märkimisväärne osa.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et kõnealusele lepingule ei laiene sidevahendi abil sõlmitud lepingu regulatsioon ning tarbijal puudus õigus kasutada VÕS §-s 56 ettenähtud

üldist taganemisõigust.

VÕS § 641 järgi peab töö vastama lepingutingimustele. Lepingutingimustele peavad vastama ka töö juurde kuuluvad dokumendid. Kuivõrd pooled ei ole lepingut ühtses lepingu dokumendis vormistanud, tuleb töö vastavust (tellija juhise järgimist) hinnata poolte kirjavahetuse ja töö üleandmisel tehtud toimingute põhjal.

Komisjonile esitatud poolte e-kirjavahetusega 6.oktoobrist kuni 27.oktoobrini 2020 on tõendatud, et eskiisprojekti koostamise kestel esitas tarbija mitmeid tulemust kujundavaid ettepanekuid. Kauplejaga ühiselt arutati erinevaid lahendusi ning saavutati konsensus. Kaupleja on esitanud 27.novembril 2020 allkirjastatud eskiisprojekti tarbijale vastuvõtmiseks. Tarbija on dokumendi allkirjastanud 29.novembril 2020.

Avaldaja ei ole esitanud tõendeid, millest saaks järeldada, et pooled leppisid kokku konkreetses ehitusmaksumuses, millele eskiisprojekti ettenähtud lahendus peaks vastama. Tarbija ei ole pidanud vajalikuks kontrollida ehitusmaksumust ka enne eskiisi allkirjastamist.

Komisjoni arvates ei saa sellise kokkuleppe olemasolu eeldada ega ka tuletada vastava valdkonna tavadest; seda eelkõige põhjusel, et projekteeritud ehitise ehitusmaksumust võib mõjutada lisaks projekteerimisel tehtud valikutele mitme muu faktori toime, sh ehitamise aeg, finantsturu kõikumised, hindade muutumine tooraine- ja materjalide turul, muutused tööturul ja muud asjaolud.

Komisjoni arvates ei ole ehitusmaksumusega seonduvad etteheited ka sisuliselt põhjendatud. Puudub poolte kokkulepe, mis seoks tarbijat kaupleja ehituspakkumusega. Tarbijal on õigus ja võimalus leida sobivam ehitamise aeg ja sobivamad partnerid.

Komisjon ei nõustu tarbijaga selles, et allkiri eskiisprojektil kinnitab üksnes dokumendi kätte saamist. Tarbija on kinnitanud eskiisi sobivust 29.novembri ja 30.novembri 2020 e-kirjades. Tarbija heakskiitu väljendab ka kaupleja esitatud arve nr 121 tasumine 6.oktoobril 2020. Dokumendid on esitatud pädevale asutusele ehitusloa saamiseks ning tarbija on projekti põhjal asunud tegema ettevalmistusi ehitamiseks.

Eelnevat kokku võttes ja hinnates tarbija avaldusi ning tegusid kogumis, leiab komisjon, et töö vastab lepingutingimustele; tarbija on töö pretensioonideta vastu võtnud ja heaks kiitnud.

VÕS § 637 järgi on töövõtjal õigus tasule; tasunõue muutub reeglina sissenõutavaks töö valmimisest. Pooled ei vaidle selles, et tarbija on kauplejale arvetes nõutud summa, so 3 360,00 (2100,00 + 1260,00) eurot tasunud.

Tarbija nõue tasu tagastamises põhineb eeldusel, et leping on taganemisega lõppenud. Komisjon selgitab tarbijale, et lepingu lõpetab üksnes õiguspärane taganemine. Komisjon on eespool selgitanud, et tarbijal puudus õigus lepingust taganeda VÕS §-s 56 ettenähtud alustel. Tarbija ei ole esile toonud ega tõendanud, et oleks lepingust taganenud või lepingu üles öelnud kaupleja poolle lepingu olulise rikkumise tõttu. Seega on leping pooltele siduv ning tarbija ei ole tasu maksmise kohustusest vabanenud.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue tasu tagastamises ei ole põhjendatud ning tuleb jätta rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Liisa Elmet
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/